

קולנוע וירטואלי

הארכיון סיים את הרחבתו ושדרוגו של פרויקט הקולנוע הווירטואלי בקנה מידה נרחב. הושק פורטל חדש, חדשני וידידותי למשתמש, המכיל נכון לעכשיו מעל 400 סרטים מהאוסף המצוי ברשות הארכיון. הפורטל מכיל מאפיינים שימושיים חדשים המסייעים לחיפוש מהיר ויעיל יותר, כמו מנוע חיפוש מילים ורישום אלפבתי מלא של הסרטים על פי שמות הכותרים. בהוספות האחרונות לקולנוע הווירטואלי כלולים כמה פריטים היסטוריים מעניינים.

Pass to Tomorrow (הופק בסביבות 1945), מגולל את סיפורו של חייל יהודי אמריקאי המבקר בארץ ישראל שלפני קום המדינה, לאחר שלחם בחזית הצפון אפריקאית במלחמת העולם השנייה. עניין מיוחד מעורר ביקורו בקיבוץ עין גב. מדריכו בקיבוץ הוא טדי קולק הצעיר, לימים ראש העיר ירושלים, אשר נפטר בינואר 2007. הסרט כולל צילומי צבע נדירים של קולק מימיו בקיבוץ.

מנגינות העצמאות: הגבעטרון (1988), מספר על תולדותיה של להקת קיבוץ גבע - הגבעטרון, זוכי פרס ישראל על מפעל חיים לשנת תשס"ז.

פרויקט הקולנוע הווירטואלי השיג מטרה חשובה נוספת. קלטות מיושנות מדגם בטא-מאקס הועברו לפורמט דיגיטלי, ובכך התאפשר שימורם של הסרטים המוקלטים עליהן. משימה זו בוצעה בידיהם של הספרנית הראשית וונדי לוטרמן והטכנאי חיים גרין.

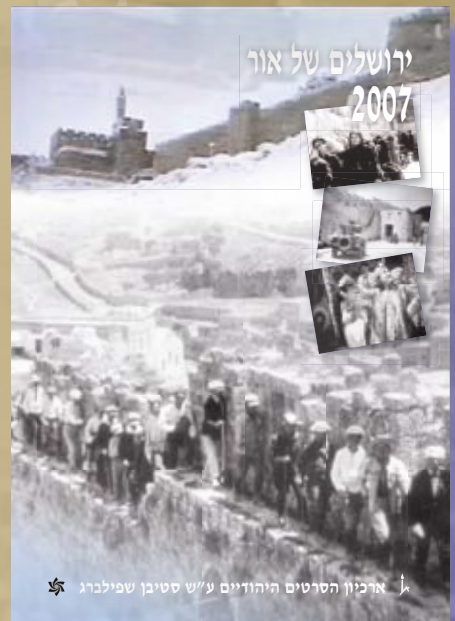
חבר הצוות החדש, בני וולף, תרגם את האתר לעברית. החל מהשבועות הקרובים יהיה אתר הקולנוע הווירטואלי נגיש כולו לדוברי עברית.

הפקת סרטי תצוגה

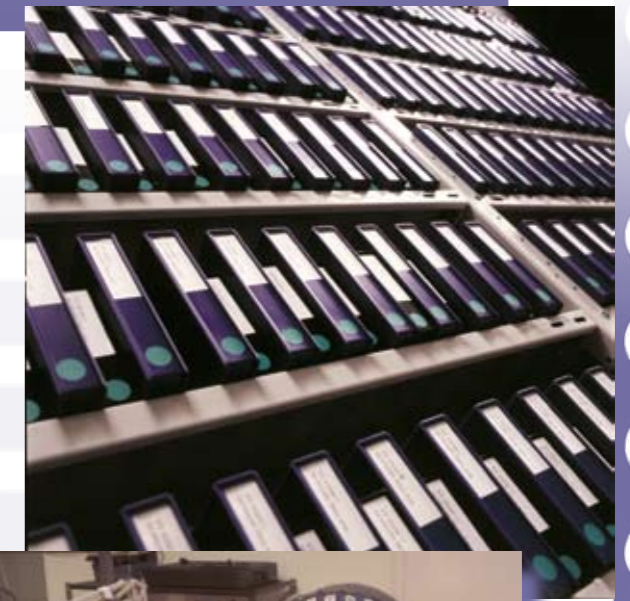
הארכיון הפיק את הסרט ירושלים של אור, המציג לראווה את ההיסטוריה המוסרטת של ירושלים, משנת 1911 ועד לשנת 1992. הסרט הופק לרגל ארבעים שנה לאיחודה של ירושלים. לצורך זה נבחר אוסף קטעים ייחודיים, וביניהם: הסרט הראשון שצולם בארץ ישראל, המראה את הכותל המערבי בשנת 1911; פינויה של העיר העתיקה בשנת 1948 בסרטים ישראל: לידה מחדש וישראל במצור; מלחמת ששת הימים, שבמהלכה אוחדה העיר מחדש, בסרט מחיר השלום; והמשורר יהודה עמיחי, המדבר על הקשר האישי שלו לעיר, בסרט ירושלים שלי.

הסרט הוקרן השנה בפסטיבל הסרטים "עין יהודית" באשקלון, והוגש להקרנה בפסטיבלים נוספים. כמו כן, הוא מוצע למכירה לציבור הרחב. את התחקיר לסרט ירושלים של אור ביצעה מנהלת הארכיון דבורה שטיינמן, עריכתו נעשתה על ידי המתנדבת דברה רמשטיין, ואת התרגום ערך בני וולף.

• שדרוג ציוד •

על מנת להבטיח שימוש טוב יותר של המכשירים שברשותנו, ולשפר את השירות לקהל הלקוחות, רכש הארכיון מכשיר DVCam שני; כל מכשירי הקלטות מדגם U-MATIC נשלחו לניקוי ולתיקון; נרכשו מקרן ומכשיר די.וי.די./וידאו חדשים לאולם ההקרנה, וכן מכשיר מטריקס חדש, המשמש לחיבורם של כמה מכשירי צפייה, עבור המוניטור שבחדר הצפייה.

• צוות העובדים •

הארכיון מכיר בצורך להיות דו-לשוני יותר, כדי להעניק שירות טוב יותר למשתמשים דוברי עברית. כתוצאה מכך, החל הארכיון להעסיק את בני וולף, העובד בעיקר כעורך פרסומים, ואחראי על תרגום פרסומי הארכיון לעברית. • המתנדבים מוסיפים לסייע לצוות הארכיון, כמה מהם על בסיס חצי קבוע - מרים רנן מסייעת לנו זה למעלה מחמש שנים. מתנדבים אחרים הגיעו אלינו מקרב הסטודנטים של האוניברסיטה העברית - בן ג'ייקוב דיוויד, ג'סיקה ברגר ודברה רמשיטיין. בן סייע באריזתם מחדש של כשלוש מאות סרטים. • צוות הארכיון מאחל מזל טוב לחברת הצוות רוברט זלבן ולבעלה רון הולדת בתם, מיכל בינה.

• ארכיון שפילברג בחדשות •

המנהלת דבורה שטיינמן התראיינה לתוכניתו של ג'ואי ריינולד בתחנת הרדיו האמריקאית WOR, ולתכנית רדיו בערוץ 7 בהנחייתו של ישי פליישר. הגברת שטיינמן גם נטלה חלק ביריד הקופודוקציות הבינלאומי התשיעי של ישראל. • וונדי לוטרמן, המרכזת את פרויקט הקולנוע הווירטואלי בארכיון, סיפרה בראיון למדור "קפטן אינטרנט" בעיתון "הארץ" על הרחבת הפרויקט ועל העלאתם של 100 סרטים נוספים לאתר הארכיון.

• הצגת מצאי הארכיון • קורסים באוניברסיטה •

תרבות והיסטוריה, עודד הילברנר • השואה ויהודי אירופה, משה פאס • אנתרופולוגיה של זהות, אסנת סווד • ניצולי שואה, זרים ואחרים בקולנוע ובספרות הישראליים, ליאת סטייר לבני

• הצגות פומביות וכנסים • יום

העצמאות של ישראל - הסוכנות היהודית לישראל, רוסית • סיפורה של ירושלים הקטנה 1948-1967, סינמטק ירושלים • אנימציה ישראלית היום, כנס בנושא אנימציה באקדמיה לאמנות בצלאל, מרצה: צביקה אורן • הפרויקט החינוכי של חדשות NBC • שוחרי האוניברסיטה העברית בקנדה • הסרט חמישים שנות מסע של יוצר סרטים אמריקאי בישראל, הוקרן בפסטיבל בסאלו לסרטים יהודיים בספרד. • הסרטים

• שימור סרטי אצטט •

מנהלת הארכיון, דבורה שטיינמן, השתתפה בקורס קיץ לשיקום סרטים של ארגון FIAF. במהלך הקורס היא למדה על הדפסתם מחדש של סרטים ועל שיקום דיגיטלי ושיקום אודיו. כמו כן, נוצרו קשרים עם משתתפים אחרים בקורס ביחס לאפשרות לשקם סרטים באופן דיגיטלי בארץ ובחו"ל.

מרוקו ומפאתי מערב הוקרנו בחגיגות המימונה בבית אבי חי. • יעקב בן דוב - תערוכת גלויות, צילומים וסרטים, יעקב גרוס • הפורום לשימור זיכרון אודיו - ויזואלי בישראל • סרט עבור הרצאתו של פרופסור שלמה אהרונסון בכינוס הפורום השנתי לחינוך למנהיגות של שוחרי האוניברסיטה העברית בארה"ב • שוחרי האוניברסיטה העברית במקסיקו

• מאמרים • האחוזה היהודית של מייסדי תל אביב, יובל כספי, "הארץ"

• שיתוף פעולה בין ארכיונים •

ביקור בארכיון העירוני באילת לבדיקת התנאים שם • הארכיון העניק את העותק שבבעלותו של הסרטים *General Smuts at the Front, Mirror no. 85 and Bastion of the South* לפסטיבל ארכיוני השמע, הווידאו והסרטים הלאומי של דרום אפריקה. סרטים אלו מתארים את החיים בדרום אפריקה בזמן מלחמת העולם השנייה ובתקופת טרום הנהגת משטר האפרטהייד. • תערוכה ביד ושם אודות נשים בשואה.

• מבקרים בארכיון השנה •

ד"ר וגברת ראלף הלברט ובני משפחתם, קנדה • מר וגברת הלפרין • גייב ואלאן פולסקי, סרטי פולסקי • משפחות הנסקי וקגן, אוסטרליה • סול ליבר, שוחרי האוניברסיטה העברית בדרום אפריקה • עמי גינגר, אולפני הרצליה • בועז לב, אוניברסיטת תל אביב • מחלקת הדוברות של האוניברסיטה העברית • סוזן וודלנד, ארכיון הדסה • מחלקת הקרן הקיימת • משפחת רוטשטיין, וונקובר • הילל בוטמן • שולמית ברגמן, ישיבה יוניברסיטי • ציונה רז, הארכיון

• לקוחות •

פרשת גרינשפאן (משפט אייכמן), קילהום הפקות • המשחקים האולימפיים 1972 (משפט אייכמן), Broadview TV • היסטוריה של היהודים, Gruppe 5 • תלמוד, Productions 13 • חדשות היום, "HOT" News today • סטיבן בראון, למה הפקות • מדריך לפני חנייה, ערן טובינר • קרבות המאה העשרים: המזרח התיכון, BBC • מאה שנות אמנות בישראל, גשם מדיה • תערוכה - חמש ערים, מוזיאון היכל שלמה • יש מלך בירושלים, צבי שפי הפקות • משפט אייכמן, ABC News • הטמפלרים, רשות השידור הערוץ הראשון • חמש ערים - ביאליסטוק 1939, Aquinofilm • האריה שואג פעמיים, M&M Productions • הפגנה למען הקהילה היהודית בלודז', קהילת לודז' • משפט אייכמן - "ציד הנאצים", CC&C • תערוכה בארה"ב, AIPAC • סרט על קהילה בבריטניה - "מרק עוף וחמין", ארנולד לואיס • סרטי אמנות, בני ברוך • ילדי טהרן, יהודה קווה • סרט ביתי - מאיר עזרי, רקפת שרעבי • תקומה, ערוץ הבינוגרפיות - טלעד • סרט תיעודי - "למי שייכת ירושלים", CTVC • האגרוף האחרון של מקס בר, מטר פלוס הפקות • מלחמת ששת הימים ולוי אשכול, חברת החדשות - ערוץ 2 • החלוצים, סיגל וענונו גדיש • תצוגה במרכז רבין, מרכז רבין • תערוכה, "משואה" • מעגלים, דן רונן • מחכים לגודיק, למה הפקות • שרון - סרט על אריאל שרון, עומר הפקות • האסירים מבית לחם, Cinsima Ltd. • ילדי השמש, למה הפקות • בית האהבה, עדן הפקות

העירוני תל אביב • גילה כהן וחיים גוזלי, מוזיאון בית התפוצות • פיליפ מוזס, מלבורן • בארי ואסתר לוי • סורי דרוקר, קרן גשר • ד"ר וגברת גלפנד, פלורידה • משפחת דודיק, קנדה • רותי מרשנכי • טל משגב, משמר הגבול • הרב לאונרד אוברשטיין, בולטימור • מייקל לוקאס פיטרסן, מכון הסרטים הדני

• סיורים מקצועיים שניתנו השנה •

סטודנטיות להיסטוריה, מכללת אורות • רבקה שוויקי, אוניברסיטת בר אילן • סטודנטים לקולנוע, בית הספר לקולנוע ולטלוויזיה מעלה • המכללה למינהל

• רכש •

אוספים • למעלה ממאה ספרים בנושא קולנוע בינלאומי, מר יוסי הלחמי • אוסף סרטים ושקופיות, מר מורט גולדמן •

סרטים שהתקבלו • אוסף דב מייזל, קיבוץ אלונים • קבוצת יבנה • קיבוץ בית העמק • בית הספרים הלאומי והאוניברסיטאי •

סרטי וידאו ו- DVD שהתקבלו • מייקל ספנסר סוקול • תרזה עמיצור ברמן • עיריית כרמיאל • Bayerischer Rundfunk • ערן טובינר • משה ייגר • קרנית מנדל • קרן היסוד • דב לוי • פיליפ מוזס • גשם הפקות • לארי פריש • משה פאס • צביקה שיף • צלי מוספי • יעקב גרוס • הארכיון הציוני המרכזי •

דור שלישי

נכדיהם של שלושה יוצרי סרטים ידועים החלו להשתמש בסרטים של סביהם. ג'וליה טל, נכדתו של צלם הקולנוע וולטר קריסטר, חוקרת עתה את סרטיו ומתכננת להפיק ממחקר זה סרט במסגרת לימודי הקולנוע שלה בגרמניה. כנרת לוריא גילתה לאחרונה בארכיון את האוסף התיעודי של סבה, נורמן לוריא. היא משתמשת מאז בחומרים שמוינו לא מכבר לצורך כתיבת עבודה במסגרת לימודיה באקדמיה לאמנות ועיצוב "בצלאל". מארק אויזרמן טרם נולד כשסבו בן, אשר שימש צלם במלחמת ששת הימים, נהרג באותה מלחמה. הוא עובד כעת על הפקת סרט תיעודי על חייו של סבו, בהתבסס על סרטים שנשמרו בארכיון.

The Righteous Persons Foundation

הקרן המסייעת לארכיון המשיכה גם השנה להעניק לארכיון מימון מקביל (מצי'נג). בזכות מענק תלת שנתי נדיב מטעמה של הקרן, יוכל הארכיון להמשיך בפעולותיו בשנים הקרובות, כולל מחקר סרטים. יוסי הלחמי חיבר את הספר רוח רעננה, על חלומו של בנימין זאב הרצל להנציח את דמותה של הארץ בסרטים. הספר יוצא לאור בהוצאת כרמל, ויוצג למכירה בקרוב.

* * * * *

ביתן ג'ק ולנטי בניין מדיעי הירוח
האוניברסיטה העברית
ירושלים, ירושלים 91905
טלפון: 02-5882513 פקס: 02-5812061
<http://www.spielbergfilmarchive.org.il>
דואר אלקטרוני: jfa@savion.huji.ac.il

ארכיון הסרטים היהודיים ע"ש סטיבן שפילברג
האוניברסיטה העברית בירושלים
המכון ליהדות זמננו ע"ש אברהם הורמן
ההסתדרות הציונית העולמית
הארכיון הציוני המרכזי

